

Z cyklu „Mailem“ a jiné verše

Zdeněk Volf

NASVÍCENO SRDCEM

...Jindřicha Štreita

Pohledem přes slévačova záda, shrbená uprostřed železáren
v hrob... vyvolávám si tchána. Vždyť u struků těchto krav
jsem na Bruntálsku usínal, probouzeje se v krajině kohoutku.
A přesně tak v ložnici, než jsme počali manželství, měsíc první,
a čtvrtý těhotenství, sedělas nad kyticí. Zde na stáří sebe slyším
vyhrožovat: necháš-li si zvětšit prsy, dám si implantovat zuby!
A tahle paní tančící v kroměřížském blázinci, zatímco v Květné
zahradě uprošuji otce, vezmi ji ještě k sobě... Nesnímá viny
snímek kluků se sbitými samopaly vedle sovětských vojínů
přebírajících za Sovincem brambory? Nevhání záběr — na kněze
klečícího mezi slepicemi, na traktor zagarážovaný v chrámu,
na narkomany objímající se po mši — slzy do žíly?

1. 4. 2011, 08:22

Alexandře Z., sdružení Práh

Mnoháček Zgublačenko, protože prý
„mnoho zhubl“. Své milé šeptá
dle léku na žaludeční potíže Ulcosan: „Unkosanko!“
Klíč k poetice? Krchovského prohlášení
„hlídám si své šílenství v únosných mezích“
však není v jeho moci... Ani odborníků,
věčně zpřesňujících jeho diagnózu: schizofrenie,
autismus, komplikovaná osobnost?
Oproti spolupacientům z Horních Beřkovic
či Prahy-Bohnic se ale chytil „moci“ slova,

vytvářejí žalmy autisty, „psycho-eko-krimi“
 glosy, vyznání k postižené dívce,
 anebo kuffnerské nářečí („Ícafúco mítafúco / lakelime lúce“)
 — glosolálii bláznů? Střetl jsem ho v Příchovicích
 na setkání Skupiny XXVI coby Pavla Hlušičku (1969):
 CO SNÍDÁ PSYCHIATR?
 Psychiatr snídá chleba
 s psychijátrovou paštikou.

HUDEBNĚ

Čekal bys, od lékárníka, že použije jed,
 ne nůž. Ale čtu-li dobře *Analýzu osudu*
 od Szondiho, ani ve volbě způsobu
 nejsme pány. Víc záleží na dědičně
 pudovém okruhu. Tráví se, střílí
 paranoik. Epileptik se vrhá
 z mostu, upaluje. Provaz, břitvu, meč
 preferují sadisté; z jeho veršů
 z Bohnic: „Nůž / tah smyčcem /
 přes strunu karotidy“ — to cítí hudebně?

10. 6. 2011, 22:15

Miloši V.

Vynáší rád ze „stínu“. Kdysi spisovatele
 s jejich osudy, dnes... *Literární život*
ve stínu Mnichova. Líbí se ti Teige, Toyen,
 byl bys levicový? Obrátil ses ke křtu z dětství,
 síru dštil bys z tehdejšího Akordu?
 Před časem Tigrid, teď Med provází
 „po vlastním osudu“ — a můžem být jen rádi,
 že nám nevyhrožují: vše se změní revolucí
 nebo obrácením k Bohu.

KAMENY

Nevěda, zda se dát podél Bečvy či přes les,
 volil vodu, neboť byl podzim, kdy omilostňuje
 i hladiny fotovoltaických elektráren v krajině.
 Nelží a nebreč, reguloval dcery, dnes studující
 francouzštinu, ekonomku; leč dcery, řeky, trhy
 milují krize, víry, povodně. Pod Lidákem
 jak v sedmi letech přeskákal po kamenech,

ale z Caffè baru ho vyhnala hudba z reproduktorů;
snesl by ještě ambient z včerejší vltavské Čajovny,
pozorněji by vnímal ze stěn, kam metastázuji
metafory Jany Ullrichové, mající v patře ateliér.
I obrazy, po sedmdesátce, kameny? Doma
znovu upomíná otec, coby stolař, kam ukryl peníze
— když syn do knih, kam jinam, ne-li do dých.

10. 9. 2011, 22:05

bratrovi

...na Hostýn? Už vykoná
pouze půst. Růži, kterou jsem
nemohl nechat u lůžka,
jsem jí dal do vody v Bečvě.

SVĚRÁK

Posloucháš bezdomovce opravovat si střechu
na chatce v zahradách. Zatím se nářadí ztrácelo z kůlny
dle potřeb, včera však zmizel svěrák, památka
na tvého otce. Přemýšlíš... než jdeš spát, hladíš psa,
přikládáš do krbu; v noci se budíš, lámeš si prsty,
ženě se svěřuješ, cos kde vzal, komu? —
Do prochlazení choulíš se z terasy u jejich ohně!
Dosud ti nikdo nezemřel. Až letos Mojmír Trávníček.
Jiří Kolář to v kolážích vyjadřoval dírou —
ale spíš se ti zdá, teď je víc ve mně. I Galway Kinnell
to stvrdil verši jak do parte: život, když zhasne,
uléhá do nás. V zářijovém slunci, za bezvětří,
paběrkuješ u Kounic cibuli. Vtom ničehonic vítr
víří cibulovými lístky — snažíš se vskočit do víru,
náhle jsi však sám... uprostřed lánu. Po bramborách,
okurkách, česneku zve k tanci smrti i cibule?
Do petice proti tangentám a průmyslové zóně
zbývá ti dosbírat čtyřicet podpisů. Každý se vyptává,
nemůže najít občanku, manželku... Změníš-li zahradu,
směníš jen svlačec za svízel, za pcháč přesličku,
dojde ti nad studnou, u sudů na vodu, z nichž ještě zaléváš
zelí, kapustu. A zbavuje mrkev od hlíny jako od hříchů,
ve sklepeš po pár dnech poznáš, co je v jablku.

13. 9. 2011, 10:30

Pavlu O.

Vrchní tvrdila: „V ateliéru není,
chodí až navečer.“ Zkusil jsem za kliku,
bylo otevřeno. Stoupal jsem po schodech,
nasával obrazy opřené o zed' nebo zavěšené,
volal, paní Ullrichová, ale byl jsem tam sám.
V tom mne prozvonila dcera... Dokončuje bakalářku
o Suzanne Renaudové, již poezie nakonec vzala vše,
co jí dala: „Chodba smrti musí být tak jako tak holá,“
napsala příteli do Francie. Tiše jsem vyšel.

ŽIVÝ BETLÉM

23.-31. 11. 2011

Minuta ticha — mezi rozmrazením spermii býka
a připuštěním jalovičky — za Havla. Bác, slyší žena,
dcery u oběda: v hale spadly hodiny. „I kdopak
mne to zase ruší,“ pakuji Marii s Josefem v roli
rabína. Píšu-li, ani to nemusím hrát, bráním se u ohně
nad svařákem. K půlnoci... na shozených šatech
tančíme jako na kostech. I pod sněhem, prozrazení
světlicemi, vytrháme proti sobě plevel.

26. 1.

„syrový čerstvě zabítý sníh“

J. Hanzlík

V noci jsem se vzbudil: o svém Kryštůfkovi, Lence
psal dříve, než se narodili. A že jsme ani na okamžik
neztráceli ze zřítelnic „hořící / květinu věže“ dvacet let
před 11. zářím. Jenže co s tím světelným bodem cigarety v dáli,
pohybujícím se „jako chladné jidášovské rty“, co se slovy
„a přece jsem to já a jdu tě...“ Vešel jsem k němu skrze *Úzkost*,
v maturitním roce, ve škole se však neučí, že pokud veršům
nerozumíme, ale líbí se nám, jsme v požehnaném stavu —
Básník vypravěč, nejen v metafoře, i v rýmech („růže / úžeh“;
„slovům / olovům“), jenž snad nejvíc rozuměl řeči mrtvých dětí.
Dějinné přesile vzdoroval biblickými symboly, žel postupně
i úlitbami, ale jeho prvotina *Lampa* patřila k majákům
šedesátých let. Říkávám dcerám, v jeho poezii je obětován páv.

Zdeněk Volf se narodil 30. června 1957 ve Valašském Meziříčí. Absolvoval SZTŠ (obor veterinární) v Kroměříži. Pracoval jako nákupčí dobytka na jatkách v Kroměříži, jako inseminační technik na Bruntálsku a nyní jako soukromý inseminátor v okrese Brno-venkov v okolí Mohyly míru. Žije v ústraní v Brně-Tuřanech. Je zastoupen v řadě sborníků a hojně publikuje časopisecky. Vydal básnické sbírky Řetězy a ptáci (1999), K svému (1999), Stahy (2003), A mrvě prsteny (2007), soubor zamyšlení Srdcář (2008) a uspořádal antologii poezie Chlévská lyrika (2010).